

C8 – CUL2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

12 oktober 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de niet-erkenning van het tabaksmuseum in Wervik	1
Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het internationale cultuurbeleid	4
Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond	8
Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van een jeugdfonds voor het voetbal en over de problemen naar aanleiding van de splitsingsnormen van de Belgische Voetbalbond	8

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de niet-erkenning van het tabaksmuseum in Wervik

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit een bericht in Het Laatste Nieuws van 23 augustus 2006 blijkt dat de minister het Nationaal Tabaksmuseum te Wervik weigert te erkennen. Het museum krijgt jaarlijks ongeveer 13.500 bezoekers over de vloer. De gevolgen voor het gerenoveerde museum, dat zelfs een volledig nieuwe vleugel heeft bijgebouwd, zijn zwaar. Het Nationaal Tabaksmuseum is voor de grensgemeente Wervik van erg groot toeristisch belang. Het weerspiegelt een belangrijk deel van het erfgoed en het verleden van een streek die onlosmakelijk met de tabaksteelt is verbonden. Deze beslissing zorgt ervoor dat het Tabaksmuseum geen enkele subsidie van de Vlaamse overheid krijgt.

Opvallend is dat in het welkomstwoord op de website van dit museum wordt verwezen naar steun van de Europese Gemeenschap: 'Wervik ligt vlak bij de Franse grens. Met een Europees Interreg III-project willen het Nationaal Tabaksmuseum in Wervik, het Kommiezenkot in Abele en het Douanemuseum in Godewaersvelde oude tradities en fenomenen van de grensstreek laten herleven: tabak, smokkel, douane...' Blijkbaar heeft Europa meer respect voor de Vlaamse volkscultuur dan Vlaanderen zelf!

Ik wil de minister hierover enkele vragen voorleggen. Wat zijn de criteria voor het toekennen van de subsidies? Op welke gronden werd de erkenning van het Nationaal Tabaksmuseum geweigerd? Zijn de vele vrijwilligers van het museum een gegronde reden voor het weigeren van de erkenning? De erkenning is een soort label voor 'goede werking'. Impliceert de weigering dan dat het Tabaksmuseum niet goed functioneert? Wat zijn de exacte weigeringsgronden in deze zaak? Vindt de minister het niet logisch dat een museum veelvuldig op vrijwilligers een beroep moet doen als het geen Vlaamse subsidies krijgt en dus niet over voldoende middelen beschikt?

Heeft de minister rekening gehouden met de mogelijke zware consequenties voor het museum en voor de streek rond Wervik? Aan welke voorwaarden moet het Nationaal Tabaksmuseum dan wel voldoen om op Vlaamse

steun te kunnen rekenen? Vindt de minister deze vorm van Vlaamse volkscultuur minderwaardig? Mag ik ervan uitgaan dat Europa meer respect heeft voor de Vlaamse volkscultuur dan Vlaanderen zelf, gelet op de Europese ondersteuning ervan via Interreg III?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik hoop dat de minister de Vlaamse volkscultuur en -musea goed is genegen. Dit streekgebonden product kan een rol vervullen in de uitbouw van de culturele en toeristische samenwerking tussen Vlaanderen en Frans-Vlaanderen. Roken is niet gezond, maar dit is een mooi streekgebonden cultureel project.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, als geboren Wervikaan ben ik echt bekommerd om de toekomst van dit museum. In juni heb ik het nog uitgebreid bezocht. Ik had toen vooral aandacht voor de gebreken die naar aanleiding van de erkenningsprocedure zijn geformuleerd. Kan de minister me zeggen of dit museum op langere termijn perspectieven heeft? Liggen verbeteringen in het verschiet?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, wat zijn de criteria voor het toekennen van subsidies? Het Erfgoeddecreet voorziet in de mogelijkheid om jaarlijks werkings- en projectsubsidies aan musea toe te kennen. Een museum kan echter enkel een jaarlijkse werkingssubsidie en projectsubsidies ontvangen indien het erkend is. Een erkend museum moet aan negen erkenningsvoorwaarden voldoen. Voor het bepalen van de hoogte van de werkingssubsidie wordt het erkende museum ingedeeld bij het basis-, het regionale of het landelijke niveau. Deze indeling gebeurt aan de hand van indelingscriteria. Aan elk van deze criteria zijn niveauspecifieke voorwaarden verbonden. Dit is dus heus geen nattevingerwerk.

Musea ingedeeld bij hetzelfde niveau, krijgen een gelijk forfaitair bedrag als werkingssubsidie voor een beleidsperiode van zes jaar. Het gaat over respectievelijk 12.500 euro voor het basisniveau, 50.000 euro voor het regionale niveau en 250.000 euro voor het landelijke niveau. Op het einde van elke beleidsperiode moet het erkende museum een nieuwe aanvraag indienen

voor een werkingssubsidie voor de volgende beleidsperiode.

De erkenningsvoorwaarden zijn een internationale minimumstandaard voor een professionele museumwerking. Ook andere Europese landen hanteren deze registratie van musea. Binnen de Europese Unie wordt gewerkt aan een consensus om deze minimumstandaard als een Europese richtlijn voor een professionele en kwaliteitsvolle museumwerking uit te schrijven. De voorwaarden hebben in de eerste plaats betrekking op de kwaliteitsvolle uitoefening van de vier basisfuncties van de museumwerking, namelijk het verzamelen, het behoud en beheer, het wetenschappelijk onderzoek en de publieksgerichte functie. Daarnaast worden garanties gevraagd voor de continuïteit van het museum en wordt het museumbeheer getoetst.

Ik som de erkenningsvoorwaarden op. Het museum moet beantwoorden aan de museumdefinitie zoals gegeven door de International Council of Museums, afgekort ICOM, namelijk 'een permanente instelling in dienst van de gemeenschap en haar ontwikkeling – niet gericht op het maken van winst – die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie of genoeg'. Het museum moet beschikken over een museumwaardige collectie cultureel erfgoed. Het museum moet een museaal concept hanteren. Het museum moet de basisfuncties kwaliteitsvol uitoefenen. Het museum moet worden opgericht en beheerd door een publiek- of privaatrechtelijke rechtspersoon zonder winstgevend doel. Het museum moet voldoende garanties bieden op het vlak van toegankelijkheid, infrastructuur en financiële en personele middelen. Het museum moet voldoende garanties bieden op het vlak van infrastructuur en management, zodat de museale bestemming van het cultureel erfgoed in de toekomst gehandhaafd blijft. Het museum moet de deontologische regels van het museumberoep in acht nemen. Het museum moet gevestigd zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Voor het bepalen van de hoogte van de werkingssubsidie deelt de Vlaamse Regering de erkende musea in bij drie niveaus. De indeling van een erkend museum gebeurt door de werking en de inhoud ervan te toetsen aan vijf criteria: het belang van het cultureel erfgoed; de culturele en maatschappelijke verantwoordelijkheid die door het museum wordt opgenomen; de kwaliteit van de uitvoering van de basisfuncties; de kwaliteit van de bedrijfsvoering; de geografische reikwijdte. Voor elk van de drie niveaus werden in het uitvoeringsbesluit niveauspecifieke voorwaarden ingeschreven.

U vroeg me op welke gronden het Nationaal Tabaksmuseum werd geweigerd. Ik heb het negatieve advies van

de Beoordelingscommissie Musea én het negatieve advies van mijn administratie gevolgd. De erkenningsprocedure verloopt aan de hand van een door de aanvrager ingediend dossier, een plaatsbezoek door leden van de Beoordelingscommissie Musea en de administratie Cultuur, en een grondig onderzoek in de commissie Musea én in de administratie. Ik citeer het advies van de Beoordelingscommissie Musea en de administratie Cultuur: 'Rekening houdend met het negatieve advies van de Beoordelingscommissie Musea en met het feit dat het museum niet voldoet aan erkenningsvoorwaarde 4° en 7° en dat het museum slechts gedeeltelijk voldoet aan erkenningsvoorwaarde 3°, op basis van bovenstaande analyse, adviseert de administratie het Nationaal Tabaksmuseum niet te erkennen. De basisfuncties van de museale werking worden niet op een voldoende evenwichtige wijze uitgevoerd. Er worden geen duidelijke beleidskeuzes gemaakt op het vlak van de volledige museale werking. Er ontbreekt een collectiebeleid en een collectieplan. De registratie is onvoldoende. De publieksbegeleiding is te weinig afgestemd op de individuele bezoeker, onder meer door het ontbreken van contextinformatie. De relatie met Wervik en het sociaaleconomische luik ontbreekt in de museumwerking, vooral in de presentatie. De beheersstructuur dient te worden uitgeklaard. De organisatiestructuur is niet transparant. Dit geldt onder meer voor de rol van de vzw. De onvervreemdbaarheid van de collectie is niet gewaarborgd. De publieksbegeleiding is niet afgestemd op de individuele bezoeker, onder meer door het ontbreken van contextinformatie. De samenwerking en netwerkvorming met gelijkaardige musea is te beperkt.'

In de mededeling van de niet-erkenning aan de aanvrager heb ik echter geschreven dat ik ervan overtuigd ben dat, indien het museum zijn positieve ontwikkeling voortzet en tegemoetkomt aan de vermelde aandachtspunten, het museum in de nabije toekomst zeker in aanmerking komt voor erkenning. Dat is het antwoord op uw vraag, mijnheer Caron.

Belangrijk hierbij is dat het museum voorrang geeft aan visieontwikkeling, waarbij dringend keuzes moeten worden gemaakt. Het uitwerken van een visietekst kan hierbij een goede ondersteuning vormen. Het is ook nuttig dat de hele procedure wordt begeleid door externe deskundigen.

U vroeg of het al dan niet voorkomen van veel vrijwilligers in het museum een gegronde reden is voor het weigeren van de erkenning. De ondersteuning van de museumwerking door vrijwilligers is absoluut geen reden voor het niet-erkennen van musea. Om voor erkenning in aanmerking te komen, moet het museum beschikken over voldoende personeel met een passend opleidingsniveau, ten minste over één halftijds conservator en één voltijds personeelslid. Daarnaast moet het

museum ook kunnen steunen op voldoende professionele of vrijwillige medewerkers die beschikken over de juiste vaardigheden om de museumwerking kwaliteitsvol uit te voeren. Het Nationaal Tabaksmuseum voldoet hieraan. De stad Wervik draagt echter de eindverantwoordelijkheid voor het museum. Zoals net aangehaald, heeft de vzw Vrienden van het Tabaksmuseum een grote impact op de werking van het museum. De eindverantwoordelijkheid moet duidelijk bij de conservator en het bevoegde gezag – namelijk de stad Wervik – liggen, en niet bij de raad van bestuur van de ondersteunende vriendenorganisatie.

U vroeg of de weigering dan impliceert dat het Tabaksmuseum niet goed functioneert. De erkenning als museum kan worden beschouwd als een kwaliteitslabel. De werking van een museum wordt getoetst aan een aantal criteria. Een weigering tot erkenning impliceert echter niet dat een museum niet goed functioneert, maar dat niet is voldaan aan alle vooropgestelde criteria. Het Nationaal Tabaksmuseum voldoet aan de meeste erkenningsvoorwaarden. Er wordt echter niet of slechts gedeeltelijk voldaan aan de vierde erkenningsvoorwaarde, namelijk een kwaliteitsvolle uitoefening van de basisfuncties, aan de zevende, namelijk voldoende garanties bieden op het vlak van infrastructuur en management, en aan de derde, namelijk een museaal concept hanteren. Het niet-erkennen is op zich dus geen depreciatie van de inspanningen die de stad Wervik, het museum personeel en zeker de vrijwilligers doen.

U vroeg me wat de precieze weigeringsgronden zijn in deze zaak. Die heb ik daarnet opgesomd. In mijn beslissing heb ik het advies van de Beoordelingscommissie Musea en mijn administratie gevolgd.

U vroeg me vervolgens of ik het niet logisch vind dat een museum veelvuldig een beroep moet doen op vrijwilligers indien het geen enkele Vlaamse subsidie krijgt en dus ook niet over voldoende middelen beschikt. Nogmaals, ik waardeer ten volle de inzet van vele vrijwilligers in Vlaanderen ter ondersteuning van Vlaamse musea. Bij het opstellen van de erkenningsvoorwaarden in het Erfgoeddecreet is zelfs rekening gehouden met de aanwezigheid van zowel professionele als vrijwillige medewerkers. Ik voeg er zelfs aan toe dat het niet enkel onbetaalbaar, maar misschien ook onwenselijk zou zijn indien de musea enkel op professionele krachten zou draaien. Vrijwilligers zijn zonder meer broodnodig en ze krijgen mijn volle steun.

U vroeg me of ik rekening heb gehouden met de mogelijke zware consequenties voor het museum en voor de streek rond Wervik. Bij het nemen van mijn beslissing over het al dan niet erkennen van een museum laat ik me enkel en alleen leiden door de voorwaarden en criteria die de decreetgever in het decreet heeft opgenomen. De decreetgever – het Vlaams Parlement dus – heeft ervoor

gekozen niet alle musea in Vlaanderen te ondersteunen. Aan de hand van gegevens van de vzw Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen gaat het hierbij over ongeveer 300 musea. Er werd bij het opstellen van het museumdecreet in 1996 uitgegaan van de internationale standaarden voor een kwaliteitsvolle museumwerking. Die werden als voorwaarde voor subsidiëring in het museumdecreet opgenomen en in 2004 overgenomen in het Erfgoeddecreet.

Zodra aan de voorwaarden is voldaan, en dit ten vroegste op 1 oktober 2008, kan het bevoegde gezag van het Nationaal Tabaksmuseum een nieuwe aanvraag tot erkenning indienen. Zoals ik daarnet al zei: indien ze tegemoetkomen aan onze opmerkingen, ben ik optimistisch ter zake. De niet-erkenning is op zich zeker geen doodsvonnis. Het mislopen van 12.500 euro subsidie – geld dat het museum voorheen ook al niet kreeg, voor alle duidelijkheid – lijkt me niet onoverkomelijk. De niet-erkenning kan ook als een signaal worden gebruikt door de museummensen aan hun bestuur, om zo betere voorwaarden af te dwingen. Dit lijkt me zinvoller dan zomaar zijn ongenoegen in de pers te ventileren, hoewel ik daar geen probleem mee heb.

Het lijkt me echt noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over de status van de collectie, maar vooral ook over die bestuursstructuur waarover ik het daarnet had. De eigendomssituatie van de collectie en het op het moment van de aanvraag ontbreken van een genotsrecht over de kerncollectie is problematisch. Er zijn geen garanties op de onvervreemdbaarheid van de collectie. Er is alleen een mondelinge afspraak in verband met een genotsrecht van twaalf jaar, wat een zeer korte periode is. De grote investeringen die de stad heeft gedaan voor de uitbouw van het Nationaal Tabaksmuseum en de verantwoordelijkheid die de stad op zich neemt voor het cultureel erfgoed door het museum te beheren, staan niet in verhouding tot de mondelinge afspraak in verband met het genotsrecht voor een periode van twaalf jaar. Het museum voldoet hierdoor niet aan de zevende erkenningsvoorwaarde. De vzw Vrienden van het Tabaksmuseum heeft een zeer grote impact op de museumwerking. Het bevoegde gezag van het museum kan hierdoor niet voldoende garanties voorleggen om het museum effectief en verantwoord te besturen, vanuit de missie en gedragen door het museale concept.

U vroeg of ik vind dat deze vorm van Vlaamse volkscultuur minderwaardig is. Een van de erkenningsvoorwaarden is het beschikken over een museumwaardige collectie cultureel erfgoed. Bij de toetsing aan deze criteria is uitdrukkelijk gesteld dat het Nationaal Tabaksmuseum voldoet aan deze voorwaarde tot erkenning. De Vlaamse volkscultuur is een belangrijk aandachtspunt in mijn beleid. Dat komt niet alleen tot uiting in de ondersteuning van het Vlaams Centrum

voor Volkscultuur, dat grensverleggend werk doet in deze sector, maar ook van tal van organisaties voor de volkscultuur, waarvoor ik bij de laatste erkenningsronde het budget heb verdubbeld.

De redenering als zou Europa meer respect hebben voor de Vlaamse volkscultuur dan Vlaanderen zelf, gelet op de Europese ondersteuning ervan via Interreg III, lijkt me fout te zijn. Het Nationaal Tabaksmuseum ligt vlak bij de Franse grens. Met een Europees Interreg III-project willen het Nationaal Tabaksmuseum in Wervik, het Kommiezenkot in Abele en het Douanemuseum in Godewaersvelde oude tradities en fenomenen van de grensstreek laten herleven: tabak, smokkel, douane enzovoort. Het betreft hier een Europese projectsubsidie, geen werkingssubsidie. Omdat de Europese Unie met Interreg de samenwerking tussen de regio's wil bevorderen, zijn de provincies in deze belangrijke partners. Het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling financiert de samenwerking. Ik juich deze ondersteuning toe, maar de criteria voor het toekennen van een dergelijke projectsubsidie zijn anders dan de criteria om erkend te worden als museum.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de minister, uw antwoord was zodanig uitgebreid dat ik u enkel kan bedanken. De twee laatste antwoorden hebben me ook genoeg gedaan.

De voorzitter: Collega's, als u een rookpauze wenst met echte Wervikse tabak, maken we daar graag even tijd voor (*Gelach*)

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het internationale cultuurbeleid

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, met de uitbreiding van de Europese Unie en de toenemende globalisering worden de grenzen tussen de verschillende landen steeds vager. Ook op economisch vlak kan een land zich steeds minder van andere landen onderscheiden. Willen we ons echter internationaal onderscheiden, dan moeten we investeren in onze eigen culturele identiteit.

Mijnheer Anciaux, als minister van Cultuur zult u kunnen beamen dat Vlaanderen op cultureel vlak heel wat te

bieden heeft: de Antwerpse – en sinds kort ook Gentse – modeontwerpers, de hedendaagse kunstenaars als Jan Fabre, overleden kunstenaars als Rubens, Ensor of Spilliaert, rockgroepen als dEUS zijn slechts enkele voorbeelden uit onze cultuur, die Vlaanderen onderscheidt van de rest van de wereld en enige bekendheid geeft in het buitenland.

In de beleidsnota voor Cultuur hebt u het over een internationaal cultuurbeleid in twee richtingen. Ik citeer nu uit de doelstellingen: 'Binnen een steeds meer internationale context willen we voor Vlaanderen een onderbouwd, efficiënt en duurzaam internationaal cultuurbeleid voor alle betrokken velden en met de nodige coördinatie en prioriteiten. We plannen bijkomende middelen om een groter aantal initiatieven te kunnen ondersteunen. De internationale werking van het cultuurveld in Vlaanderen willen we verder stimuleren en we willen de aanwezigheid van de Vlaamse kunst en cultuur in het buitenland versterken.'

De afgelopen jaren worden er inderdaad inspanningen gedaan om de Vlaamse cultuur in het buitenland te promoten. Als antwoord op mijn vraag van 26 januari 2006 over de ondersteuning van Vlaamse artiesten volgens het zogenaamde IJslandmodel, gaf u al uitleg over de ondersteuningsmaatregelen van Vlaamse artiesten in het buitenland volgens het driesporenbeleid. Het gaat echter voornamelijk om subsidiemogelijkheden en losse projecten. Willen we ons internationaal profileren, dan is er een duurzaam internationaal cultuurbeleid nodig, waarbij we de verschillende initiatieven in het buitenland ietwat beter op elkaar moeten afstemmen. Daarbij moeten we natuurlijk keuzes maken. Er zijn onvoldoende middelen om al de culturele initiatieven te ondersteunen.

In Nederland, waarmee we een verregaande culturele samenwerking hebben, heeft men sinds 25 jaar een ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking. Ik heb met hem via e-mail een aantal ideeën uitgewisseld. Daar zit heel wat bruikbaar materiaal in om iets gelijkaardigs in Vlaanderen in het leven te roepen. Al in 1980 gaf Nederland bij monde van Buitenlandse Zaken het buitenlands cultuurbeleid bijstand. Dat beleid hield toen vooral voorlichting en het behartigen van culturele verdragen in.

Pas einde jaren negentig is het huidige internationaal cultuurbeleid tot stand gekomen dat de departementen Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen uitvoeren. Kern daarvan is het exporteren van Nederlandse cultuur naar het buitenland en het importeren van buitenlandse cultuur naar Nederland. Dat gebeurt vooral door subsidie, beleidsontwikkeling en raad en daad/netwerken/makelaarsfunctie. Instrumenten zijn ook de buitenlandse posten/cultuurattachés naast de beleidsstaven in Den Haag. De ambassadeur

fungeert als coördinator, ruggensteun en hulpmotor bij de uitvoering van het internationaal cultuurbeleid.

De Nederlandse overheid wil overheidsbemoediging zoveel mogelijk beperken. Maar in sommige landen kan het cultuurverkeer niet om de overheid heen of is de overheid aangewezen om culturele samenwerkingsverbanden te smeden. In Nederland is het internationaal cultuurbeleid ontstaan vanuit het ministerie van Buitenlandse zaken. De ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking valt onder dat ministerie.

Ik ben wel van mening dat het internationale cultuurbeleid in de eerste plaats de verantwoordelijkheid blijft van het departement Cultuur. Maar het internationale cultuurbeleid is een niet onbelangrijk onderdeel van het buitenlands beleid. Als we verdere stappen zouden zetten, zou het goed zijn afspraken te maken met de minister van Buitenlandse Aangelegenheden of van Toerisme.

Wanneer men zijn eigen culturele identiteit op internationaal vlak promoot, kan men culturele uitwisselingen aangaan met andere landen. Dat leidt tot wederzijds respect tussen landen, wat kan bijdragen tot de realisatie van politieke en maatschappelijke doelstellingen. Met een 'Vlaamse Cultureel Ambassadeur' zou bijvoorbeeld de samenwerking met Nederland kunnen worden gestimuleerd door de culturele ambassadeurs van beide landen samen op pad te sturen. Marokko is voor beide landen belangrijk. Mijnheer de minister, u neemt belangrijke initiatieven, maar ook in Rotterdam komt een Marokkaans Huis. Ik verwijs ook naar het advies dat hier op tafel ligt.

Mijnheer de minister, welke initiatieven werden al genomen om een duurzaam internationaal cultuurbeleid uit te bouwen? Door wie gebeurt de coördinatie van de culturele initiatieven in het buitenland op dit ogenblik? Hoe ziet u de positie van Vlaanderen in het internationale culturele veld? Pleegt u bij de uitvoering van het internationaal cultuurbeleid regelmatig overleg met de minister van Buitenlands Beleid? Wat is de inbreng van de minister van Buitenlands Beleid in het internationaal cultuurbeleid? Bent u voorstander van een ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking voor Vlaanderen?

In Vlaanderen wordt het belang van netwerken binnen het internationaal cultuurbeleid onderschat. Onze Vlaamse diplomatie levert goed werk. Door het aanbod van buitenlandse cultuur in Vlaanderen moet het toch mogelijk zijn om een goed, of misschien beter, netwerk van contacten uit te bouwen, zodat de coördinatie beter verloopt en onze cultuur in het buitenland er beter van wordt. Kunnen we hiervoor geen systeem bedenken? Is het niet aangewezen om in een aantal steden een waardige culturele vertegenwoordiger te bedenken?

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de voorzitter, ik moet toegeven dat ik het een verrassende vraag om uitleg met verrassende voorstellen vind. Ze zijn zeker niet oninteressant.

Ik zou even dieper willen ingaan op het punt inzake de Vlaamse culturele ambassadeur. Mogen we er daarbij van uitgaan dat het om een cultuurambtenaar gaat met een eigen staf, eigen personeel, een eigen gebouw, administratie en dat hij of zij naar de grote steden en manifestaties kan gaan? Zoals ik het hier begrijp, is het in ieder geval niet de bedoeling om er een symbolische functie van te maken. Gaat het dan om een administratieve of organisatorische functie? Wat wordt daar eigenlijk mee bedoeld? Mijnheer de minister, hebt u daar zelf al over nagedacht?

Het klinkt mooi. Ik weet niet hoe het in Nederland werkt. Het idee lijkt me niet onaardig.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, collega's, in mijn antwoord op de eerste vraag wil ik het begrip 'duurzaam' definiëren als een aanpak die veel aandacht besteedt aan continuïteit, structurele verbindingen en die het kortetermijndenken overstijgt. Zulke aanpak is essentieel als uitgangspunt voor de uitbouw van het internationale cultuurbeleid. Deze kwaliteit is zeker herkenbaar in een aantal reeds lopende internationale samenwerkingsverbanden.

Als eerste element wil ik u graag, heel beknopt, mijn visie en strategie voor het internationaal cultuurbeleid meegeven. Ze is te vertalen in twee sporen. In het eerste gaat het erom binnen de verschillende sectorale beleidsinstrumenten, voornamelijk de decreten, zo veel mogelijk de financiering van internationale werking in te bedden. Dat betekent dat de particuliere cultuuractoren zelf, via ruimte in hun beleidsnota's, kunnen inzetten op internationale werking waarin zij hun eigen accenten leggen. Dit spoor vormt zowel budgettair als qua impact de basis voor het Vlaamse internationale cultuurbeleid.

Daarnaast wil ik aanvullend, maar met specifieke klemtonen en in een eigen samenhangende strategie, een internationale cultuurpolitiek voeren. Hierbij staat uiteraard de intrinsieke waarde van de activiteit – kunst, erfgoed, sociaal-cultureel werk, jeugdwerk – centraal, maar worden er door mij ook aanvullende criteria gehanteerd. Het gaat dan onder andere om de uitstraling van Vlaanderen, geopolitieke en economische aspecten, de link aan het Vlaams internationaal beleid enzovoort. Dat tweesporenbeleid werd tijdens de vorige legislatuur ook sterk bepleit door de toenmalige voorzitter van de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden.

Ik wil me in dit antwoord beperken tot het tweede spoor. Daarin voer ik een concretere en meer operationele regie. Vooreerst wil ik de samenwerking met Nederland vermelden. Nederland is al sinds geruime tijd een belangrijke structurele partner. Die samenwerking wordt ook in de toekomst voortgezet, nadat de bestaande samenwerking en de resultaten ervan geëvalueerd zijn en de nodige heroriëntering aangebracht is. Dat is echt wel nodig. Als een ander voorbeeld van een duurzaam internationaal cultuurbeleid refereer ik aan de samenwerking met Zuid-Afrika, die eveneens al kan bogen op een traditie van om en bij de 10 jaar.

Wat die samenwerking betreft, leg ik voor de komende jaren de nadruk op de structurele en sterk gefocuste werking van vier lokale gemeenschapscentra op het vlak van jeugdwerking, sport, kunsten, erfgoed en sociaal-cultureel werk. Het gaat dus om een integratie van diverse sectoren binnen mijn bevoegdheid. Een soortgelijke benadering bereid ik momenteel voor met Marokko en China. Ook hierin zullen concrete activiteiten worden geënt op een samenhangende visie, als samenhangend geheel van een aantal doelstellingen op langere termijn.

Naast de aandacht voor samenwerkingsontwikkeling op lange termijn, bevat mijn internationaal cultuurbeleid ook aandacht voor een goeddoordachte en geselecteerde aanwezigheid van Vlaamse cultuuractoren en -producties op significante internationale podia, beurzen en ontmoetingen. Illustraties hiervan zijn onder andere het theaterfestival Avignon, de biënnale van Venetië, Popcorn in Berlijn en dergelijke. Deze aanwezigheid stoelt op de samenhang van twee belangrijke principes: de intrinsieke kwaliteiten van wat wij als Vlaanderen internationaal te bieden hebben, maar ook de strategische aanwezigheid ervan op internationale kruispunten en netwerken. Tegelijkertijd wil ik ook nog voldoende ruimte behouden om accuraat en snel in te spelen op internationale kansen.

Vaak dienen zich ad-hocvragen aan, maar ook via bilaterale en multilaterale samenwerking kunnen er erg zinvolle projecten ontwikkeld worden. Ook daarvoor moet er ruimte gecreëerd worden.

De opvolging van de intergouvernementele samenwerking via de Europese Unie, de Raad van Europa en de UNESCO vormt een vast bestanddeel van het ICB en is het instrument bij uitstek om op duurzame wijze het cultuurbeleid op internationaal niveau te ontwikkelen. Dit geheel aan mogelijkheden, keuzes en instrumenten vormt een samenhangend ICB, dat ik al eerder in beleidsbrieven aankondigde en verduidelijkte.

De beleidsbrief zal een nota bevatten over de middelen van 2006 en de geplande stijgingen van de middelen voor 2007. We kunnen die bekijken tijdens de begro-

tingsbesprekingen. Het financiële plaatje ligt vast en uit de nota zullen de evoluties duidelijk blijken. Het was niet makkelijk om alles in een schema te gieten, want het was een echt ad-hocbeleid. In samenwerking met het departement en de IVA's zijn we daar toch in geslaagd.

Sinds de reorganisatie 'Beter Bestuurlijk Beleid' is de coördinatietaak toegewezen aan het departement CJSM, waar de cel ICB de taak waarneemt. De coördinatie impliceert een permanent overleg en een actieve netwerkvorming met de contactpersonen voor het internationale beleid binnen de agentschappen. Binnen de agentschappen worden de internationale activiteiten van de cultuuractoren, in uitvoering van hun beleidsnota's, systematisch opgevolgd en geduid.

Door de duurzame en structurele contacten die Vlaanderen onderhoudt, heeft Vlaanderen de positie ingenomen van een gekende en erkende internationale partner op het vlak van de kwaliteit en diversiteit van het cultuuraanbod van het culturele leven. Dit wil ik zeker handhaven en verder uitbouwen. Bovendien geldt Vlaanderen internationaal als een voorloper op bepaalde culturele beleidssectoren – in de brede betekenis – zoals het jeugdwerk, het erfgoedbeleid en het beleid inzake sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

Een soortgelijke internationale appreciatie en inspiratie geniet het Vlaamse cultuurbeleid op vlak van de bestuurlijke organisatie. Het samenwerkingsmodel dat wij als centrale cultuuroverheid ontwikkelden met de lokale en regionale besturen, wordt heel vaak als een goed voorbeeld gebruikt.

Onze ervaringen met de multiculturele maatschappij – of beter met de interculturele maatschappij – dienen hier ook vermeld te worden. Het zijn 'producten' waarvan ik de 'export' zeker wil ondersteunen.

Daarnaast wordt de positie van Vlaanderen in het internationale culturele veld in grote mate bepaald door de aanwezigheid van Vlaamse kunstenaars en artistieke gezelschappen op toonaangevende evenementen. Die aanwezigheid faciliteer ik heel gericht, en waar nodig initieer ik die ook.

In vergelijking met de situatie in Nederland wil ik erop wijzen dat de federale structuur van België in deze context niet onbelangrijk is. Zowel op federaal niveau als op Vlaams niveau is er een minister van Buitenlands Beleid. Er is – gelukkig maar – geen federaal minister van Cultuur. Deze bevoegdheid geldt enkel op het niveau van de gemeenschappen. Bovendien is de bevoegdheid voor het internationale cultuurbeleid in Vlaanderen enkel en alleen de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Cultuur. De situatie is dus anders dan die in Nederland. In Nederland wordt er inderdaad

een onderscheid gemaakt tussen het cultuurbeleid en het internationaal cultuurbeleid. In Vlaanderen is dat niet het geval.

Dat neemt niet weg dat er regelmatig en constructief overleg is met de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid. Dit gebeurt op het niveau van de secretarissen-generaal van de betrokken departementen alsook op politiek niveau. In dat licht werden ook afspraken gemaakt met betrekking tot de initiatieven op het vlak van cultuur, die weliswaar tot mijn bevoegdheden horen, maar die de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid aan de dag legt. Die afspraken houden in dat mijn ministerie op de hoogte wordt gebracht van dergelijke initiatieven en desbetreffend ook geraadpleegd wordt, en dat de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid niet ingaat tegen de specifieke overwegingen die binnen mijn ministerie gemaakt worden. Er is geen enkele sprake van frictie.

De functie van de ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking vertoont duidelijke inhoudelijke parallellen met wat ik voor ogen heb als ik spreek over de regiefunctie inzake het ICB. Ik heb echter op organisatorisch vlak heel bewust gekozen voor een regie vanuit het ministerie, en meer specifiek vanuit het departement CJSM. De vergelijking met de Nederlandse situatie gaat echter niet helemaal op, want de Nederlandse Ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking is een ambtenaar van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, niet van Cultuur. Zoals ik reeds heb aangehaald, is er op het vlak van de toewijzing van verantwoordelijkheden een essentieel verschil tussen de Nederlandse en de Vlaamse benadering van het ICB. Daarom kan het systeem van een ambassadeur voor Internationale Culturele Samenwerking niet als dusdanig geïmporteerd worden. Ik ben er evenwel van overtuigd dat ons overleg met de Vlaamse minister van Buitenlands Beleid ruimschoots tegemoetkomt aan de behoefte van coördinatie en dat we zo met vereende krachten Vlaanderen op een efficiënte manier internationaal op de culturele kaart zetten. De reële coördinatie en uitstippeling van het beleid gebeurt door mij.

Mijnheer Marginet, ik heb hiermee ook uw vraag beantwoord, want omdat ik de functie niet invoer omdat ze niet nodig is, moet ik ook niet antwoorden op de vraag hoe ze eruit zal zien.

Mijnheer Verstreken, het netwerk van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering is inderdaad zeer performant. Reeds enkele jaren wijs ik aan de vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap in het buitenland middelen toe om – steeds in overleg met het ministerie CJSM en onder bepaalde voorwaarden – culturele evenementen op te zetten of te ondersteunen. Ze krijgen dus een financieel rugzakje. Sinds dit jaar heb ik dit systeem kunnen uitbreiden tot alle vertegenwoordigers

in het buitenland. Ik heb het idee overwogen om culturele vertegenwoordigers of attachés aan te duiden, maar momenteel kies ik niet voor die aanpak, niet alleen omwille van inhoudelijke argumenten maar ook omdat de kosten te zwaar zouden wegen op de ICB-begroting. Bovendien beschikken we vandaag over een goed systeem. De vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering verrichten goed tot uitstekend werk voor het internationaal cultuurbeleid, ook al zijn het ambtenaren van het ministerie van Buitenlands Beleid.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik dank u, mijnheer de minister, voor uw antwoord. Ik kan mij vinden in een groot deel van uw antwoorden. Ook ik vind dat er goed tot uitstekend werk wordt verricht door de mensen die met cultuur bezig zijn.

Maar ik geef een voorbeeld waarom het nuttig zou zijn om toch een cultuurambassadeur in het leven te roepen. In Vlaanderen gebeurt de regiefunctie door Cultuur, zegt u. Dat is een groot verschil met Nederland, waar Buitenlandse Zaken dat doet. Ik vraag ook niet om een identieke structuur over te nemen. Ik geef toe dat u voor een stuk tegemoetkomt, maar hier en daar zijn er hiaten. Ik denk bijvoorbeeld op het vlak van de musea: er zijn tentoonstellingen van Ensor, Spilliaert en anderen die her en der in de wereld plaatsvinden. De ene keer is het een buitenlands museum dat iets organiseert, en weet men het soms niet in Vlaanderen. De andere keer is het een stedelijk museum dat werken uitleent aan het buitenland, en weet men het niet op Vlaams niveau, of op provinciaal of op stedelijk niveau. Daar is volgens mij nog een betere en sterkere coördinatie mogelijk zodat men van elkaars initiatieven op de hoogte is.

Dat kan het imago van Vlaanderen in het buitenland ook versterken. Zo weten de mensen in het buitenland wat Vlaanderen allemaal te bieden heeft en kan het voor hen een reden zijn om naar onze kunststeden te komen. Ook op muzikaal vlak kunnen we sterker staan met zo'n cultuurambassadeur. Er kan misschien budgettaire een probleem zijn, maar toch pleit ik voor een sterkere coördinatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond

Vraag om uitleg van de heer Werner Marginet tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van een jeugdfonds voor het voetbal en over de problemen naar aanleiding van de splitsingsnormen van de Belgische Voetbalbond

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de minister, geachte collega's, het is niet de eerste keer dat we dit onderwerp aansnijden in deze commissie, en naar wij vermoeden en ook vrezen, zal het niet de laatste keer zijn.

Wij hebben in april 2005 een motie over het jeugdvoetbal goedgekeurd. Mijn vragen zijn ingegeven door een stellingname van u waarmee ik akkoord kan gaan. Maar u hebt ook een verklaring afgelegd in De Zevende Dag en er zijn reacties van de voetbalbond, daarom zou ik de vraag iets ruimer willen interpreteren.

De aanleiding van het debat is uw reactie over het gelijkspel van de Rode Duivels. U legde nogmaals de vinger op de wonde: het voetbal kent een crisis. Er is een sportfederatie waar we als Vlaamse overheid geen vat op hebben en die naast de wet staat. Er is een sporttak die de meeste sporters heeft in Vlaanderen, maar toch in crisis verkeert.

Het gaat niet alleen slecht met het topvoetbal; het is duidelijk dat de Rode Duivels niet op dezelfde manier presteren als vroeger. Maar ook onze topclubs hebben het moeilijk. Het is intussen ook duidelijk dat de zogenaamde echte topclubs, dat zijn die die op Europees niveau zouden kunnen meespelen, eigenlijk vastgeketend zitten binnen de Profliga en de KBVB. Ook de tenoren van Anderlecht en Club Brugge menen dat het op deze manier niet verder kan.

Ik denk dat de meerderheid van deze commissie zich zorgen maakt over de jeugdopleiding. Topvoetbal is ook een economisch gegeven. We stellen vast dat er iets schort aan de opleidingen. Hoe kunnen we een goede top hebben wanneer het al aan de basis schort?

Er zijn zware woorden gesproken, maar dat is soms nodig. Er wordt inderdaad op een amateuristische wijze gewerkt, en dat kan met tal van voorbeelden worden gestaafd.

Mijnheer de minister, begin september toverde u plots een konijn uit een hoed. U stelde voor te werken met een fonds. Clubs die spelers kopen, storten geld in dat fonds

dat wordt verdeeld tussen clubs die aan jeugdopleiding doen. Binnen de sportfederaties zoals basketbal gebeurt dat reeds. U wilt daarbij de KBVB links laten liggen en zelf met de clubs onderhandelen. In een Belga-bericht stond dan ook: 'Bondsvoorzitter De Keersmaecker staat perplex.'

Ik vind dit een prachtig voorstel. Het is een precedent, en daarbij rijst natuurlijk de vraag in hoeverre dit decretaal mogelijk is. In principe handelen wij alleen met de federaties, maar ik denk dat daar een mouw aan te passen valt.

Mijnheer de minister, de uitspraken uit De Zevende Dag van 10 september zijn niet onopgemerkt voorbijgegaan. Niet alleen wijzelf en de bondsvoorzitter maar ook een streekgenoot van u, mister Michel, heeft die uitspraken gehoord, en hij vertrouwt u niet. Dat lijkt me in dezen echter geen schande.

Onlangs heb ik de kans gehad om daar publiekelijk over te discussiëren met de heer Verschueren. Wat de bedoeling van die splitsing betreft, die ik als Vlaams-nationalist vanuit een andere, verdere dimensie bekijk, hebben we nooit gesteld dat we een aparte competitie willen. We hebben altijd gezegd dat de instrumenten moeten worden gecommunautariseerd. Met de verdere organisatie van de competitie moeien wij ons niet. We moeien ons ook niet met Europese competities. Ik hoop dat de tegenstanders van de splitsing eindelijk met valabele en eerlijke argumenten komen en niet met sloganeke cafèpraat.

Mijnheer de minister, welke evolutie kent het dossier inzake de werkgroep-Preud'homme? U hebt toen gezegd dat u een trekkersrol zou spelen. U zei: 'Ik zal de dans leiden.'

Is uw scherpe kritiek op de voetbalbond een emotionele uitval of beschikt u toch over gegevens die deze kritiek staven?

Hoe hebt u de afgelopen tijd uw trekkersrol vervuld? Kunnen we op korte termijn resultaten verwachten?

Blijft u bij uw streven om de splitsing van de voetbalbond nog tijdens deze legislatuur door te voeren?

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mijnheer de minister, dat voetbalclubs moeten worden beloond voor positieve inspanningen ten voordele van hun jeugdwerking, is voor zowel de Belgische Voetbalbond als uzelf een uitgemaakte zaak. Het probleem is duidelijk de manier waarop dit moet gebeuren. Uw Waalse collega Eerdekens en uzelf geven alleen overheidsgeld wanneer het amateurvoetbal wordt gesplitst in een Vlaamse

en een Waalse vleugel. U zegt stoer: ‘vanaf derde klasse’. De voetbalbond blijft koppig bij eerste provinciale.

Blijkbaar wilt u niet meer met elkaar spreken. U verklaarde niet meer met de voetbalbond te willen praten over de opleidingsvergoeding voor jeugdspelers en wilt zelf een jeugdfonds oprichten om clubs met een goede werking te belonen. U gaat ‘rechtstreeks met de clubs praten over de opleiding van jeugdvoetballers’.

U beweert dat de Vlaamse Gemeenschap in Vlaanderen een opleidingsfonds zal oprichten, alsook tien regionale opleidingscentra. Dat fonds, gevuld met geld van de Vlaamse Gemeenschap en de clubs, moet dienen om vergoedingen uit te betalen aan clubs waar zelf opgeleide jeugdspelers worden weggeplukt. En de clubs die zelf elders talenten weggokopen, betalen dan een bijdrage aan het fonds.

De Voetbalbond zou eind september 2006 met een eigen visie over jeugdwerking naar voren komen en trekt meteen het wettelijke van de vergoedingen in twijfel. De bond voegt eraan toe dat ‘achter een splitsing van de bond niemand meer staat’.

Een, wat is uw juiste argumentatie om over te gaan tot het oprichten van een dergelijk opleidingsfonds?

Twee, hoeveel middelen trekt u uit om dit plan daadwerkelijk uit te voeren?

Drie, zijn er al gesprekken hierover geweest met minister Eerdekens en staat u beiden op dezelfde lijn?

Vier, zijn er wettelijke problemen zoals door de voetbalbond wordt beweerd en zijn er desgevallend concrete voorstellen om die hindernissen weg te werken?

Vijf, als de bond niet meer als gesprekspartner wordt beschouwd, hoe en via wie gaat u dan verder praten met de clubs?

Zes, zal de minister voet bij stuk houden en desnoods kordaat – en dat zou wel eens op financieel vlak kunnen zijn – optreden om de splitsing vanaf derde klasse te bewerkstelligen?

Zeven, op welke termijn zal de minister deze plannen uitvoeren?

Acht, kan en zal de minister de uitspraak dat ‘achter een splitsing van de bond niemand meer staat’ krachtdadig en duidelijk weerleggen?

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de emotionele uithaal

van minister Anciaux naar de voetbalbond is ongetwijfeld ingegeven door zijn onmacht om de eigen beleidsdoelstellingen te verwezenlijken. De bijna prehistorische unitaire burcht van de Belgische Voetbalbond valt niet in te nemen. De bond lacht de voorstellen van de minister weg, en dat leidt bij hem tot frustratie.

De nieuwe voorzitter van de voetbalbond, de heer De Keersmaecker, geeft niet de kleinste indicatie dat er vernieuwing op komst is. Zelfs een lijk heeft meer kans om in beweging te komen dan de voetbalbond. Ik citeer uit een krantenartikel over de plannen van de nieuwe voorzitter: ‘De Keersmaecker wil de amateurafdelingen opsplitsen in een Waalse en een Vlaamse vleugel vanaf eerste provinciale, en niet vanaf derde nationale zoals eerst de bedoeling was. Een absolute voorwaarde is wel dat er duidelijke garanties komen van de overheid dat de bond een aanzienlijke subsidie krijgt. De voetbalbond blijft wel unitair Belgisch.’ Dat is, in de taal van Molière, ‘du jamais vu’!

De bond weigert te splitsen. De bond zegt dat een splitsing – in feite bedoelt de bond een pseudo-splitsing – aan extra condities is verbonden: geen splitsing zonder financiële garanties vanwege de overheid. Ik vind dat er eerst moet worden gesplitst, om nadien te kijken hoe het verder moet. De bond lacht de minister in zijn gezicht uit door te stellen dat de bond unitair blijft. Men zou als verantwoordelijke minister voor minder emotioneel uitvaren! Uiteraard is er een konijn dat uit de hoed wordt getoverd: het Opleidingsfonds. Ik moet toegeven dat u daarmee aardig uit de hoek bent gekomen en de voetbalbond perplex hebt doen staan.

Zoals de heer Van Dijck ben ik als Vlaams-nationalist niet in de eerste plaats geïnteresseerd in de inrichting van de competitie. De splitsing van de voetbalbond is evenwel een belangrijke zaak, en de minister erkent dat in zijn beleidsnota. Deze beleidsdoelstelling moet worden verwezenlijkt, en de minister moet alles in het werk stellen opdat dit ook gebeurt. Ik zou daarom graag van de minister willen vernemen welke mogelijkheden we hebben om dat te realiseren. Ik kijk ook uit naar de hoorzitting die ik namens het Vlaams Belang al voor het zomerreces heb aangevraagd. Die hoorzitting moet kaderen in de bespreking van mijn voorstel van resolutie van maart 2006 over de splitsing van de voetbalbond en de oprichting van een Vlaamse voetbalbond. Ik hoop dat we over deze belangrijke materie nog een grondige discussie kunnen voeren.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, laat me beginnen met de vraag van Kris Van Dijck te beantwoorden en een overzicht geven van de evolutie die het voetbaldossier heeft gekend sedert de vorige parlementaire vraag

hierover. Er zijn een aantal overlegmomenten met de voetbalbond en de clubleiders georganiseerd. Uiteindelijk leek de grootste bekommernis van de voetbalbond de vraag of een splitsing conform het voorstel van de werkgroep-Preud'homme ook een meerkost zou betekenen voor de federatie of – in dat geval – de federaties.

Afgesproken werd om een extern kantoor te laten nagaan of zo'n opsplitsing van de structuur effectief een administratieve meerkost zou opleveren en eventueel ook hoeveel die zou bedragen. Toen uiteindelijk de uitbesteding van dat onderzoek moest gebeuren wou de voetbalbond de splitsing alleen nog laten onderzoeken op het niveau van het provinciaal voetbal, en dat in tegenstelling tot wat in het oorspronkelijke plan-Preud'homme stond: een splitsing vanaf het niveau van derde klasse. Het werd dus duidelijk dat de voetbalbond zelf niet helemaal achter het voorstel van de werkgroep-Preud'homme stond. Bovendien deden er zich de daarop volgende maanden in de Belgische Voetbalbond allerlei ontwikkelingen voor die voortvloeiden uit de opvolging van de heer Jan Peeters als voorzitter. Ik was van mening dat ik mij met die interne aangelegenheden niet mocht mengen.

Toen uiteindelijk de heer François De Keersmaecker als nieuwe voorzitter was verkozen, heb ik een tijdje gewacht op een duidelijk en eensluidend standpunt. Maar toen na de zomer nog geen beweging in het dossier kwam, heb ik beslist mijn verantwoordelijkheid op te nemen, ook tegenover de ruim 250.000 Vlaamse voetballers die bij de KBVB zijn aangesloten.

Een decretale erkenning is in de gegeven omstandigheden met een voorlopig nog altijd unitaire Voetbalbond uiteraard onmogelijk. Toch ben ik van mening dat ik in een maatschappelijk zo belangrijke sport – niet alleen omwille van het groot aantal beoefenaars, ook omwille van de impact ervan – niet aan de kant kan blijven staan. Uiteraard was mijn reactie na het toch teleurstellende gelijkspel van de Rode Duivels tegen Kazachstan op mijn weblog ten dele een emotionele uitval van de voetbalsupporter in mij. Maar tegelijk was die reactie ook 100 percent gemeend, en ingegeven door rationele afwegingen.

Al jaren klagen we met zijn allen over de povere resultaten van zowel de clubs als de nationale ploeg. Al jaren ook worden telkens dezelfde oorzaken aangestipt voor die crisis. Niet het gebrek aan belangstelling voor het voetbal op en rond het veld zijn de redenen. Er zijn nog altijd bijzonder veel jeugdspelers die hun weg vinden naar de voetbalclubs. Maar er schort duidelijk wat fundamenteels aan de opleiding en de doorstroming van de jeugdspelers.

Dit is geen kritiek. Het is gewoon een vaststelling. Je hoeft niet eens een deskundige te zijn om te merken dat

de kwaliteit van de opleiding vaak ondermaats is. Veel clubs investeren nauwelijks of niet in hun jeugdwerking, want het kost zagezegd geld zonder dat het op korte termijn een gegarandeerd rendement voor de club oplevert. Als ik zei dat de voetbalbond zich boven de wet stelt, dan bedoelde ik inderdaad dat de federatie zich voorlopig weigert aan te passen aan de structuren van dit land. Uiteraard bestaat in ons land de vrijheid van vereniging. Uiteraard moet een federatie zich niet laten erkennen. Iedereen mag steun weigeren, om welke reden dan ook. Maar de voetbalbond heeft wel een maatschappelijke taak en verantwoordelijkheid. Jongeren hebben het recht op de beste begeleiding en een gedegen opleiding.

De voetbalbond heeft nu zijn jeugdproject voorgesteld: dat wordt het centrum in Tubeke. Het is niet aan mij om daar kritiek op te leveren. Dat zal zeker met de beste bedoelingen gebeuren, zodat de geselecteerde jongeren in ideale omstandigheden kunnen worden opgevangen. Er is evenwel veel meer nodig. Het mag zeker geen prestigeproject worden ten voordele van de happy few. Ik hoor vertellen dat jeugdtrainers voortaan een opleiding moeten krijgen. Dat is eigenlijk logisch, zinvol, vanzelfsprekend. Maar dit zal volgens mijn informatie pas omstreeks 2010 worden gerealiseerd.

Ik kan echter niet blijven wachten tot 2010 of later. En ik herhaal het nog maar eens: ik wil op korte termijn vooruit, zo mogelijk met, maar zo nodig zonder de voetbalbond zelf. Ik kan niet blijven wachten tot iedereen tot het besef komt dat zo'n splitsing inderdaad een middel kan zijn om het doel makkelijker te bereiken. Daarom heb ik zelf ook initiatieven aangekondigd. Dat betekent niet dat ik de ambitie om de splitsing te realiseren opgeef. Maar ik wil de kritiek weerleggen dat ik van die splitsing een doel maak, alsof het een soort verdienstelijke realisatie van mijn persoon moet worden. Voor mij is het helemaal geen prestigeproject. Ik streef geen persoonlijk succes na. Een splitsing zou alles wel veel makkelijker, eenvoudiger en uiteindelijk ook stabielere maken. Maar goed, intussen wil ik vooruit. En ik hoop dan ook dat de voetballeiders intussen tot het besef komen dat een splitsing inderdaad een veel makkelijker weg en een eenvoudiger middel is dan dat het een doel op zich is. Zo komen we dan hopelijk nog tot resultaten.

Ik beantwoord nu de vragen van de heer Marginet. Ik heb inderdaad al aangekondigd verder te zullen werken aan een opleidingsfonds en aan regionale opleidingscentra. Wat dat opleidingsfonds betreft, weten jullie allemaal dat het decreet van de niet-betaalde sportbeoefenaar ook de vrije overgang van onder meer de amateur-voetballers regelt en garandeert. Anders gesteld: transfers met bijhorende vergoedingen zoals in de periode voor het Bosmanarrest zijn volledig uit den boze. Zeker in het voetbal hebben veel clubs hun

jeugdwerking afgebouwd. ‘Als we die spelers toch makkelijk kunnen kwijtraken, waarom zouden we er dan nog geld en tijd in investeren?’, zo klonk de wat kortzichtige redenering.

Veel clubs vragen trouwens gewoon een terugkeer naar het systeem van de transfervergoedingen: een speler wordt door de ondertekening van zijn lidkaart een stukje de eigendom van de club, en de club beslist dan wanneer en eventueel tegen welke voorwaarden die speler kan vertrekken. Moeten we terug naar dat tijdperk? Uiteraard niet, en we zouden ook niet kunnen. Maar anderszijds verdienen de clubs wel een beloning voor de inspanningen die ze hebben geleverd om een speler goed op te leiden. Daarom wil ik zo'n opleidingsfonds.

Hoe moet dat in zijn werk gaan? Wanneer een speler een club verlaat en op de sportieve ladder klimt, ontvangt de club die hem of haar heeft opgeleid een vergoeding uit het opleidingsfonds voor de jaren dat die jongere in die club een kwalitatief goede opleiding heeft genoten. De kwaliteit van de opleiding wordt gemeten aan de hand van een aantal zeer eenvoudige, maar wel duidelijke criteria, zoals bijvoorbeeld het aantal gediplomeerde jeugdtrainers, het aantal jeugdvelden en de eventuele omkadering of begeleiding. Zo wordt de vergoeding losgekoppeld van de overgang en bijgevolg ook van het misschien toevallig aanwezige talent in die club, maar wordt ze wel gekoppeld aan de inspanningen die de club voor die opleiding levert.

In principe zou zo'n opleidingsfonds een soort solidariteitsfonds tussen de clubs moeten worden. Naargelang het niveau waarop een club speelt, wordt een bedrag in dat fonds gestopt. Naargelang de carrière van de speler in kwestie wordt ook een som verdeeld over de clubs die voor de opleiding gezorgd hebben. Om dat systeem van de grond te krijgen en te stimuleren heb ik volgend jaar op mijn begroting een bedrag van 600.000 euro ingeschreven. Met minister Eerdekens en zijn kabinet heb ik geregeld overleg. Uiteraard blijft sport een gemeenschapsbevoegdheid en moet Vlaanderen niet noodzakelijk hetzelfde doen als de Franse Gemeenschap. Ik weet dat ze overwegen om een apart voetbaldecreet uit te vaardigen, ook met het oog op het verbeteren van de jeugdopleiding. Ze willen dat realiseren door trainers ter beschikking te stellen van clubs die verdienstelijke inspanningen leveren inzake jeugdopleiding. Voor de volledigheid: in de begroting 2007 van de Franse Gemeenschap staat er niet één euro ingeschreven. Dat laatste is evenwel niet mijn probleem.

Het idee leunt in elk geval aan bij mijn tweede actiepoint, namelijk het oprichten van regionale opleidingscentra, waar talentrijke jongeren zich verder kunnen ontwikkelen en ontplooiën. Daarvoor heb ik volgend jaar 1,7 miljoen euro extra uitgetrokken. Ik zeg ‘extra’, want in 2006 heb ik al voor 250.000 euro aan participatiemidde-

len uitgetrokken. Dat geld dient voor een regionaal opleidingscentrum in Brussel. In totaal is dus bijna 2 miljoen euro uitgetrokken.

Voorlopig wil ik dit realiseren via een projectmatige ondersteuning, maar intussen laat ik ook onderzoeken of en hoe we hieraan een wettelijke basis kunnen geven. Dat gebeurt dus met de wetenschap in het achterhoofd dat een splitsing van de voetbalbond, zeker op het niveau van het jeugdvoetbal, de makkelijkste manier zou zijn. Tussen haakjes: maak u geen zorgen, ik zal een splitsing van het jeugdvoetbal alleen niet aanvaarden. Op die manier kan de voetbalbond natuurlijk ook altijd een gesprekspartner blijven. Maar zo lang dat niets oplevert, geldt mijn aanbod uiteraard voor de clubs die hiervan gebruik wensen te maken. Ik besef dat er voortdurend intensief overleg nodig zal zijn.

De loutere vaststelling dat ik de jongste weken word overstelpt met honderden reacties en zinvolle voorstellen, ook van mensen binnen de structuren van de voetbalbond, sterkt me echter in de overtuiging dat dit mogelijk moet zijn. Op de vraag of ik ook nog kordaat financieel wil optreden om de splitsing te bewerkstelligen kan ik kort en duidelijk antwoorden dat mijn aanbod, zoals toegelicht bij de parlementaire vraag begin dit jaar, geldig blijft.

Wat de timing betreft, wil ik in 2007 de plannen gestalte geven om ze in te voeren vanaf de competitie 2007-2008. Ik ga dus in de aanval, niet tegen de voetbalbond, maar gewoon om vooruitgang te kunnen boeken. Ik wil geen oorlog met de voetbalbond en geloof dan ook niet dat niemand van de bond nog achter die splitsing staat. Nog eens, de talloze reacties, zeker van mensen die dagelijks op het terrein staan en daar op de eerste plaats met jongeren bezig zijn, bewijzen dagelijks dat er wel degelijk een bereidheid bestaat om ten volle mee te doen met mijn plannen.

Om duidelijk te zijn, ik blijf bij mijn stelling dat de splitsing van de voetbalbond tijdens deze zittingsperiode kan en zal worden gerealiseerd. U weet dat ik niet hoeft te antwoorden op hypothetische vragen, maar mijn antwoord is heel uitdrukkelijk bevestigend.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan zeer sterk vrede nemen met dit antwoord. U houdt er een goede strategie op na om te doen wat kan. Ik wil nogmaals beklemtonen dat, mocht het nodig blijken decreetswijzigingen door te voeren, u ter zake in ons een bondgenoot zult vinden om dat zo snel en efficiënt mogelijk te doen.

Ik wil nog wijzen op één elementje. Dat is misschien een onderwerp voor een andere vraag. Ondertussen

zijn er ook nog andere problemen. Vorige week kwam het probleem van de burgerlijke aansprakelijkheid van de voetballers die spelen bij de voetbalbond in het nieuws. Er rijzen namelijk problemen in verband met het veroorzaken van kwetsuren. De door ons erkende sportfederaties sluiten wel degelijk verzekeringen af. Het lijkt me goed dat ook eens aan te kaarten. Misschien dien ik of dienen andere leden er wel een vraag over in. Ook wat dat punt betreft, moet de voetbalbond op zijn verantwoordelijkheid worden gewezen. De Vlaamse overheid biedt garanties, maar de voetbalbond doet maar op, zonder die rechtszekerheid te kunnen bieden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
